

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Didaktikai Teológia Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés (B.A.)
1.6 Szak / Képesítés	Didaktikai teológia / Vallástudomány

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		Spiritualitás					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve			Dr. Vik János				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve			Drd. Ferencz Emese				
2.4 Tanulmányi év	2019-2020	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező - speciális

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					24
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					44
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					1
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja					94
3.8 A félév össz-óraszámja					150
3.9 Kreditszám					6

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	• nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> A kurzus nyomán a hallgatók kompetensé válnak arra, hogy eligazodjanak a keresztény spiritualitás világában, s hogy ebben egyre inkább megtalálják saját személyes útjukat. Ugyanakkor képessé válnak arra, hogy különbséget tegyenek a hiteles keresztény lelkiesség és a különféle pszeudo-spiritualitások között.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> A Krisztusban való élet, vagyis a keresztény spiritualitás ismerete és gyakorlása elengedhetetlenül szükséges a keresztény embernek a mai globalizált világban.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Az Isten által teremtett és meghívott ember általános keresztény útjának bemutatása történik ezen kurzus keretén belül.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> A kurzus saját célkitűzésének megfelelően a keresztény lelkiesség (lelki élet) alapvető látásmódjába és főbb témaköreibe vezeti be a katolikus teológiát akadémiai keretek között tanulmányozó diákot. A keresztény lelkiesség kétezer éves története során felhalmozódott spirituális tapasztalatokat összegezve és azokat alapul véve körvonalazódnak minden keresztény számára a személyes spiritualitás kibontakozásának és beteljesülésének általános feltételei. Korunk is fogékony ugyanis az életszentség, azaz a keresztény tökéletesség iránt. Ennek elérése minden ember hivatása.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A spirituális teológia problematikája és meghatározása. A keresztény tapasztalat teológiája. A Szentlélek működése és a spirituális teológia. A spirituális tapasztalat. A spirituális tapasztalatok helyei.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 3–12; 22–27)
A tapasztalat szerzésének folyamata. Mi a tapasztalat? A spirituális tapasztalat hitelessége.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 13–22; 27–29).
Jézus lelkiességének megközelítése. Jézus spirituális tapasztalata az első század Palesztinájának kontextusában.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 30–39).
A Názáreti Jézus istenképe és emberképe. A Názáreti Jézus spiritualitásának nyomai társadalmi és történelmi síkon. Jézus lelkiességének	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 39–60).

beteljesülése.		
Az első keresztény közösségek spirituális tapasztalata. A második keresztény nemzedék. Az ősegyház önértelmezése, elkülönülésének elemei és identitásának középpontja. Reflexiók Szent Pál közösségeinek lelkeségéről.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 61–73).
A <i>misztika</i> és az <i>aszkézis</i> megközelítése. A <i>misztika</i> és az <i>aszketika</i> kapcsolata. A misztikus élet és az imádság. A keresztény imádság sajátosságai. A hathatós ima leglényegesebb kellékei. A keresztény imádság különféle alakjai.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 74–84).
A kérő imádsággal kapcsolatos problémák és azok értékelése. Az ima szükségessége. Az imádkozás aszketikus feltételei. A szakadatlan imádság kérdése. Imádság és cselekvés.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 84–94).
A szóbeli ima. Az elmélkedő ima. Az elmélkedés főbb módszerei.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 94–106).
Az affektív imádság. Az egyszerűség imája. A szemlélődő imádság csúcsa.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 107–116)
Aszkézis és lelkiélet. Fogalmi megközelítés. A keresztény aszkézis sajátosságai. Az aszkézis gyakorlata az egyház történelme során. Mai problémák az aszkézis területén.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 117–128)
A keresztény ember küzdelme. A keresztény aszkézis első és második lépcsője, valamint beteljesedése. A lelkiélet kibontakozásának főbb szakaszai, illetve azok megközelítése az egyház történetében. A lelkiélet különböző szakaszainak elkülönülése.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 129–142)
A lelkiélet rendkívüli jelenségeinek csoportosítása. Testi jellegű jelenségek. Affektív jellegű jelenségek. Az ismeretek területéhez tartozó rendkívüli jelenségek. Általános szempontok a rendkívüli jelenségek megítéléséhez.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 143–154)

Könyvészet

- A KULTÚRA PÁPAI TANÁCSA–A VALLÁSKÖZI PÁRBESZÉD PÁPAI TANÁCSA: *Jézus Krisztus, az élő víz*

hordozója. *Keresztény reflexió a „New Age”-ről*, Róma 2003. február 3.

- II. JÁNOS PÁL pápa: *Dies Domini. Apostoli levél a Püspököknek, Papoknak és Híveknek a Vasárnap megszenteléséről*, Róma 1998. május 31-én.
- BENKE, Christoph: *Kleine Geschichte der christlichen Spiritualität*, Freiburg im Breisgau 2007.
- BENKŐ Antal: *Lelkiség mint tudatfejlesztés*, *Távlatok* 62/2003. Karácsony, 503-511.
- FARKASFALVY Dénes: *A lelkiélet teológiája*, Róma 1988.
- GARADNAY Balázs: *A keskeny út öröme és járhatósága*, Budapest 2004.
- PALÁNKAY Gausz Tibor: *Verjetek benne gyökeret!*, Szeged 1994.
- PEHM Gilbert: *Bevezetés a Spirituális teológiába*, h. n. 2006,
https://www.sapientia.hu/hu/system/files/%252Fvar/www/clients/client11/web11/private/files/Pehm_Gilbert_Bevezetes_a_spirituális_teologiába.pdf, 2019.02.20.
- SHELDRAKE, Philip: *A spiritualitás rövid története*, Budapest 2008.
- SCHNEIDER, Michael: *Az új élet*, Budapest 2001.
- SÖVEGES Dávid: *Fejezetek a lelkiség történetéből*, I.–II. kötet, Pannonhalma 1993.
- SCHÜTZ, Cristian: *A keresztény szellemisége lexikona*, Budapest 1993.
- STINISSEN, Winfrid: *A keresztény meditáció mélységei*, Magyarország 2005.
- TANQUEREY: *A tökéletes élet – Aszkétika és misztika*, Budapest 2000.
- THOMPSON, Marjorie: *Christliche Spiritualität entdecken. Einübung in ein bewusstes Leben*, Freiburg im Breisgau 2004.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A szemináriumi témák bevezetése, felosztása	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: <i>Katolikus spiritualitás. Tabuk nélkül</i> , Budapest 2015, 7–28.
Hit	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: <i>Katolikus spiritualitás. Tabuk nélkül</i> , Budapest 2015, 7–28.
Imaélet	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 29–53.
Hivatás	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 55–82.
Párkapcsolat, szexualitás	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 83–130.
Életmód	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 131–151.
Spiritualitás	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 153–178.
Teológia	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 179–206.
Ezotéria	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 207–224.
Ünnepek	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 225–241.
Egyház	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 243–262.
A szemináriumi tevékenység kiértékelése, lezárása	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
Könyvészet		
<ul style="list-style-type: none"> • PATSCH Ferenc SJ: <i>Katolikus spiritualitás. Tabuk nélkül</i>, Budapest 2015. • SÖVEGES Dávid, <i>Fejezetek a lelkiség történetéből</i>, I.–II. kötet, Pannonhalma 1993. • A keresztény spiritualitás korszakaihoz kapcsolódó vonatkozó spirituális irodalmat a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (http://www.ppek.hu/) honlapján találunk. 		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma összhangban van mindazzal, ami ezen a szakterületen történik az ország többi egyetemén és külföldön egyaránt.
- A tantárgy elébe megy azoknak az elvárásoknak és szakmai szabványoknak, amelyeket a teológia szakterületének kutatói megfogalmaztak.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Feldolgozott anyag ismerete	vizsga	75%
	Interaktív jelenlét	számontartás	
10.5 Szeminárium / Labor	Minden releváns szöveg ismerete, egy választott téma bemutatása, résztvevők interaktív bevonása	megtartott referátum kiértékelése	25%
	Interaktív jelenlét	számontartás	

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- **Milyen formában történik a félévvégi vizsgáztatás?** Szóbeli vizsga formájában. A teremben mindig három vizsgázó diák van jelen. A tételhúzást követően kb. 20 percet lehet készülődni a felelésre. Ezt követően 10 percet kell beszélni a kihúzott tételben szereplő témáról. A fennmaradó 5 percben a vizsgáztató tanár tesz fel villámkérdéseket, ha ennek szükségét látja. Ha közvetlenül a tételhúzást követően a vizsgázó visszaadja a kihúzott tételt, másodikat is húzhat, ebben az esetben viszont két jeggyel kisebb lesz a végső értékelés.
- **Milyen forrásanyagból lehet majd felkészülni a vizsgára?** A jegyzet, amelyből fel lehet készülni a szóbeli vizsgára: Pehm Gilbert: *Bevezetés a spirituális teológiába*, Budapest 2006, https://www.sapientia.hu/hu/system/files/%252Fvar/www/clients/client11/web11/private/files/Pehm_Gilbert_Bevezetes_a_spiritualis_teologiaba.pdf
- **Legkésőbb melyik dátumig kapják meg a diákok a vizsgatételsort?** A vizsgatételsort legkésőbb május 20-án kapja meg az évfolyam.
- **Hány százalékot ér a végén a vizsgajegy? S hány százalékot a szemináriumi jegy?** A szóbeli vizsga a végső jegy 75%-át jelenti, a szeminárium pedig annak 25%-át.
- **Sor kerül parciális vizsgára? Ha igen, melyik tanítási héten?** Nem lesz parciális vizsga.
- **Pontosan mi a feladata annak, aki nem tud eleget tenni a szemináriummal kapcsolatos jelenléti kötelezettségének?** Szemináriumi foglalkozáson 75%-ban kötelező a jelenlét, tehát maximum 7x45 perc hiányzás megengedett. A szemináriumi téma kidolgozása, bemutatása mindenki számára kötelező. Annak, aki nem tud eleget tenni a szemináriummal kapcsolatos jelenléti kötelezettségnek, írnia kell egy 7-10 oldalas dolgozatot az órákon feldolgozott tematikák egyikéből, a metodológiai szabályoknak megfelelően.
- **Pontosan melyik dátumig kell majd beküldeni a megengedettnél több hiányzást pótló dolgozatot?** 2019. május 28-ig.

Kitöltés dátuma

2019.04.30

Előadás felelőse

Dr. Vik János

Szeminárium felelőse

Drd. Ferencz Emese

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2019.04.30

Intézetigazgató

Dr. Zamfir Korinna